

Fagerliden byggs för att

Robertsfors får Norrlands modernaste avfallsanläggning

ROBERTSFORS

Utanför Robertsfors byggs just nu Norrlands modernaste avfallsanläggning. Om allt går enligt planerna blir det invigning av första etappen i augusti.

Det sprängs och grävs för fullt intill den gamla kommunala deponin vid Fagerliden några kilometer norr om Robertsfors.

Hit kommer den arsenikförorenade jorden från före detta Robertsfors bruk att skickas för slutlig behandling och förvaring. Tanken är även att anläggningen ska kunna serva flera saneringsprojekt i regionen.

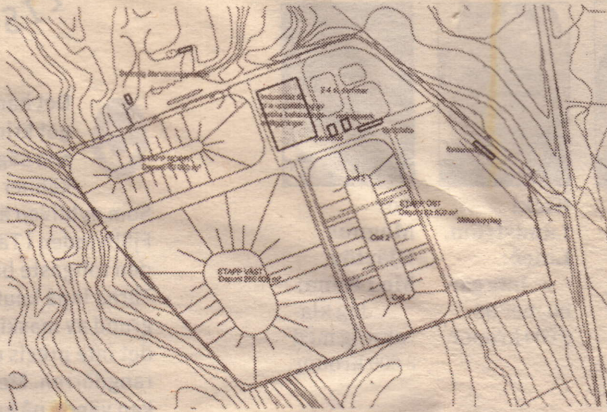
Nu byggs etapp öst

– Det här blir ett nav i området eftersom det inte finns någon liknande deponi norr om Stockholm, säger Lars-Göran Lindgren, projektledare hos Ragn-Sells, som äger projektet.

Arbetet med den första delen på en gigantisk anläggning på sammanlagt nio hektar har kommit ungefär halvvägs.

Just nu arbetar man med den så kallade etapp öst, som ligger närmast den befintliga vägen in till återvinningcentralen. Kostnaden för den delen är beräknad till 25–30 miljoner kronor.

Närmast vägen byggs ett mellanupplag med behand-

Etapp öst omfattar en deponi på 63 000 kubikmeter, ett mellanupplag, fyra dammar och reningsverk. Ritningen visar hela projektet.

KARTA: SKANSKA

FAKTA anläggningen

- Tätningsbarriären i deponins botten och sidor är 1,4 meter tjock och består av olika lager av krossat berg, siktad morän, en blandning mellan bentonitlera och morän, en plastfilm, ytterligare siktad morän, en fiberduk och makadam.
- Deponin kommer att bestå av tre stora deponigröpar, ett mellanupplag för behandling av förorenat material, fyra dammar med reningsverk och eventuellt en slamreningsanläggning.
- Senare kommer man att bygga etapp väst, en deponi på hela 200 000 kubikmeter och det planeras också en deponi i norr på 40 000 kubikmeter.
- 10–16 man har sedan i december arbetat med att gräva, spränga berg, sikta morän och krossa sten. Entreprenör är Skanska.

lingsytor för material som är förorenade med olja och metaller. Ytorna kommer att bestå av tät morän och asfalt i flera lager.

Om det regnar på det förorenade materialet finns det ett sinnrikt system av brunnar som för det förorenade

vattnet till fyra dammar, anpassade för olika föroreningar och tätade med gummiduk. Där ska vattnet renas i ett reningsverk. Det rena vattnet återanvänds sedan i olika steg i reningsprocessen.

– Vi vill betona att det här inte enbart är en deponi utan framförallt en anläggning för behandling av avfall, säger Lars-Göran Lindgren.

Innanför mellanupplaget byggs en deponianläggning på 63 000 kubikmeter och det

är ingen enkel procedur. Den stora gropen kommer att tätas i flera lager med så kallade geologiska barriärer, för att föroreningar inte ska kunna sippra ut i marken omkring.

Bland annat tätar man med en blandning av morän och bentonitlera, en lera med elastiska egenskaper som tätar bra.

– Det krävs enorm expertis för att konstruera ett system som ska ge ett fullgott skydd mot föroreningar i flera generationer framöver. Vi har anlitat flera labb som arbetar med att hitta det rätta receptet för att få det så tätt som möjligt, säger Lars-Göran Lindgren.

Jorden tvättas

Innan förorenat material, exempelvis jord, hamnar i deponin genomgår den en behandling för att renas så gott det går. Man kan till exempel tvätta den i en stor maskin, en jordtvättmaskin om man så vill. Vatten sprutas in och jorden silas genom olika siktdukar.

Summan av kardemumman är att inga gifter får sippra ut från anläggningen. Till och med lastbilar som kommer för att lämna avfall får ställa sig på en spolplatta för rengöring innan de lämnar området.

När deponin är full täcks den med en geologisk barriär liknande den som finns i botten på deponin. Överst lägger man ett jordlager. Och där kommer sedan avfallet att ligga i en konstruktion som byggs för att hålla i tusen år.

TEXT&FOTO
ULRIKA ANDERSSON
070-658 58 39
ulrika.andersson@vk.se

tisdag 18 april 2006
VÄSTERBOTTENS-KURIREN

hålla i tusen år

Lars-Göran Lindgren, projektledare för avfallsanläggningen, beskriver hur materialet i bakgrunden kommer att användas för att täta deponin.